

Dimensiunea egalității de gen și HIV/SIDA

Experte:
Valentina Bodrug-Lungu
Ala Iațco

Activitate realizată în cadrul programului
"Unified Budget, Results and Accountability Framework" al
UNAIDS

Victorină

1. Care dintre următoarele afirmații este cea mai exactă și mai completă definiție a GBV? alegeți un singur răspuns

- A. Violența împotriva copiilor
- B. Actele dăunătoare împotriva voinței umane bazate pe diferențele de gen între bărbați și femei
- C. Activități rău intenționate în interiorul pereților casei
- D. Violența între persoane de același sex

Răspuns corect B

Ghidul Comitetului permanent inter-agenții pentru integrarea răspunsurilor la violența în bază de gen în acțiunea umanitară (2015):

VBG este „orice act de violență comis împotriva voinței unei persoane și bazat pe distincții prescrise de societate (adică de gen) între bărbați și femei”

2. Care dintre acestea este o formă de violență bazată pe gen?

Alegeți răspunsurile potrivite

- A. Căsătoria timpurie (la vârsta copilăriei)
- B. Circumcizia feminină
- C. Violul
- D. Selectarea sexului copilului înainte de naștere
- E. Toate opțiunile sunt forme de violență în bază de gen

Răspuns: E

Violența în bază de gen (GBV) ia multe forme și poate apărea în orice moment al vieții, inclusiv prenatal, copilărie, adolescență, ani de reproducere și bătrânețe. Formele GBV includ pruncuciderea fetelor, practici tradiționale dăunătoare, cum ar fi căsătoria timpurie și forțată, uciderile de onoare, mutilarea genitală feminină, abuzul sexual și sclavia copiilor, traficul de persoane, abuzul sexual și hărțuirea, neglijarea, violența și abuzul în familie. persoanele în vârstă.

- În 1995, Platforma de Acțiune de la Beijing a extins această definiție pentru a include: încălcări ale drepturilor femeilor în timpul conflictelor armate, inclusiv violul sistematic, sclavia sexuală și sarcina forțată; sterilizarea forțată, avortul forțat, utilizarea forțată sau forțată a contracepției; precum și selecția prenatală a sexului și infanticidul feminin.

3. *Deși violența în bază de gen are consecințe pentru cei care au experimentat-o, aceasta nu afectează economia națională.*

- Adevărat sau
- Fals

Răspuns: Fals

Costurile violenței de gen în economie se manifestă sub forma creșterii costurilor asistenței medicale, a sarcinilor instanțelor și poliției, a școlilor, precum și a pierderii rezultatelor educaționale, a veniturilor și a productivității în general.

Un studiu finanțat de USAID, realizat de CARE Bangladesh, estimează că impactul economic al violenței domestice împotriva femeilor este de aproximativ 2% din PIB-ul țării, care este aproape egal cu cheltuielile totale anuale ale guvernului pentru sănătate și nutriție. Un alt studiu realizat în Chile a constatat că pierderea veniturilor pentru femei ca urmare a violenței a fost de 1,56 miliarde de dolari - mai mult de 2% din PIB-ul țării.

Violența în bază de gen vs Violența față de femei

- **Care este diferența?**
- **Violența în bază de gen vs Violența față de femei**

Violența în bază de gen

- După cum puteți vedea din test, „violența în bază de gen” este un termen general pentru orice act dăunător care este comis **împotriva voinței unei persoane** și care **se bazează pe diferențele atribuite social** (gen) între bărbați și femei.
- Acest termen descrie în principal **violența** rezultată din **distribuirea inegală a puterii** între bărbați și femei, femeile și fetele având mai puțină putere socială, economică și politică decât bărbații și băieții.

Violența în bază de gen

- Cu toate acestea, acest termen diferă de termenul „Violența împotriva femeilor și fetelor”, care se referă la **distribuția istorică inegală a puterii între bărbați și femei**, care a condus la dominarea masculină și discriminarea femeilor și a împiedicat avansarea femeilor în general.
- Bărbații și băieții pot fi, de asemenea, expuși la GBV ca urmare a partajării puterii într-un context de gen.

Ce este intersecționalitatea ?

**Intersecționalitatea -
intersecția diferitelor forme de discriminare/violență
(Exemple)**

Violența în bază de gen

PUTEREA

Tipurile de putere?

- Fizică
- Economică
- Politică
- Socială
- În dependență de studii
- În bază de gen
- În dependență de vârstă
- Clasă
- Naționalitate
- Religie

- Puterea poate fi reală sau percepută
- Puterea nu este inerent negativă sau dăunătoare

CE ESTE PUTEREA?

Puterea este capacitatea de a controla și de a avea acces la resurse, oportunități, privilegii și luarea deciziilor.

Violența în bază de gen

VIOLENȚA ȘI PREJUDICIUL/ DAUNE

Formele de violență?

- Fizică, sexuală, emoțională, psihologică, socială, economică (negarea resurselor sau a oportunităților)
- Importanța definirii „daunei”....
- Cum pot fi privite diferite forme de violență dintr-o perspectivă de gen? *Puterea joacă vre-un rol? Privilegii în funcție de sex și statut social?*

Violența în bază de gen

CONSIMȚĂMÂNT

- **Consimțământul** înseamnă a spune da, a fi de acord cu ceva
- **Consimțământul informat este o alegere informată făcută în mod liber și voluntar de către persoane aflate într-o relație egală**
- Actele de violență bazate pe gen apar fără consimțământul informat
- **„Da” vorbit sub constrângere nu este consimțământ**
- Copiii cu vârsta sub 18 ani nu pot da consimțământul informat pentru activități precum mutilarea genitală feminină, căsătoria, relațiile sexuale etc.?

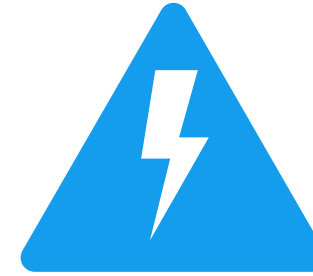

Гендерное насилие: масштаб проблемы

1 из 3 женщин

переживает физическое и/или
сексуальное насилие в своей жизни.

38%

убийств
женщин

совершаются их интимными партнерами.

~ 2%

мирового ВВП
(Всемирный банк)

дети

прямо и косвенно подвергаются ГН.

Violența în bază de gen: tipuri și consecințe

Tipuri și consecințe

VBG poate fi împărțită în 4 mari categorii..
Există multe forme diferite în aceste categorii:

Violența sexuală

Viol, hărțuire sexuală, abuz

Violență fizică

Lovituri, palmuiri, bătăi

Violența psiho-emoțională

Blamări, etichetări, umilință

Violența economică

Refuz în resurse

Practici dăunătoare

Căsătorii forțate, circumcizie feminină

Древо гендерного насилия

Exemple de VBG care afectează femeile și fetele de-a lungul vieții includ, dar nu se limitează la:

- avortul selectiv bazat pe gen,
- accesul inegal la alimente și servicii,
- exploatarea și abuzul sexual,
- căsătoria copiilor,
- mutilarea / tăierea organelor genitale feminine,
- Hărțuirea sexuală,
- abuzul de zestre,
- uciderile de onoare,
- violența în familie, violența partenerului intim,
- deposedarea moștenirii sau a bunurilor
- abuzul asupra persoanelor în vârstă etc.

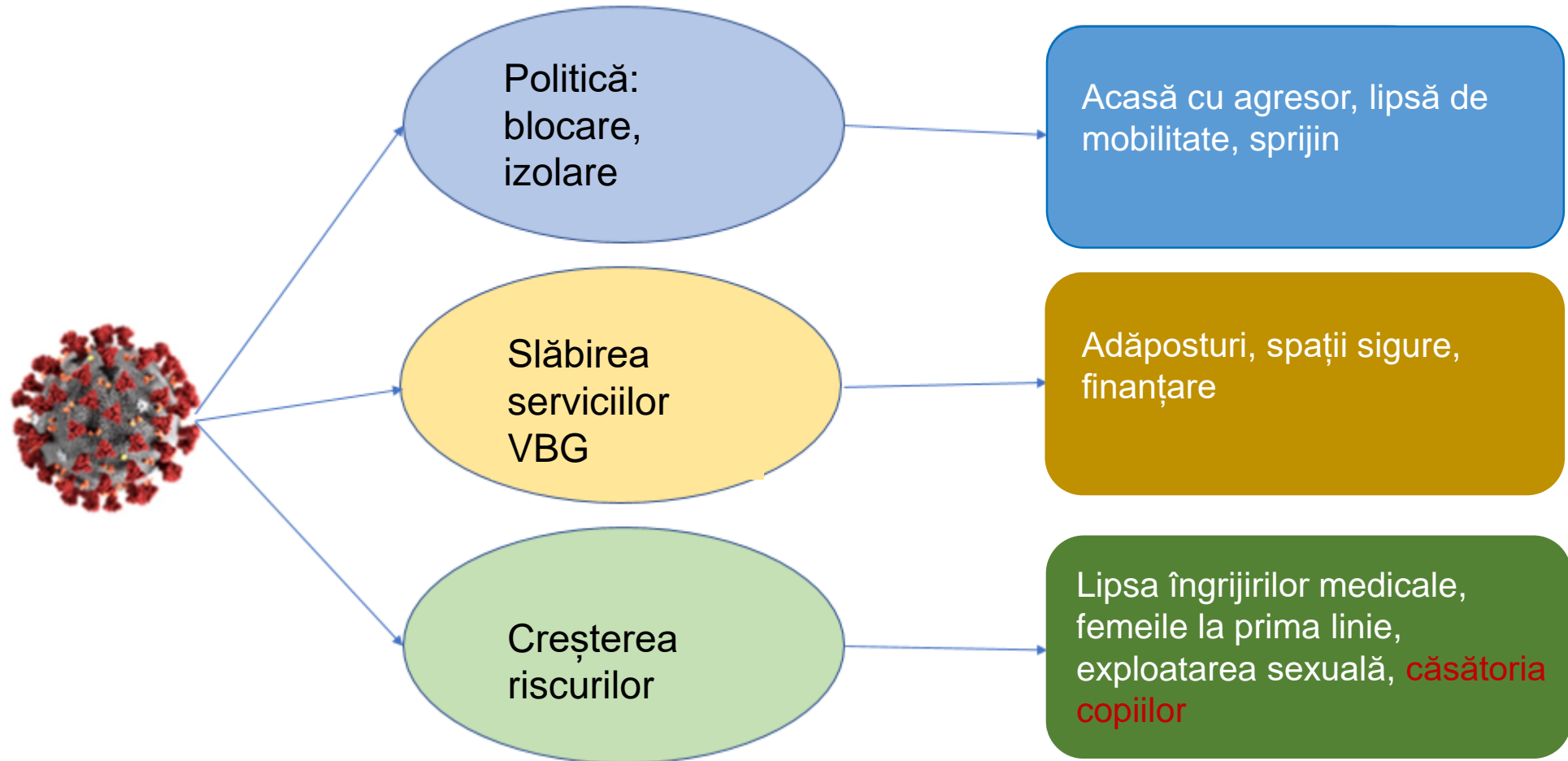
Principala caracteristică a VBG împotriva femeilor și fetelor este că **violența este utilizată în culturile din întreaga lume pentru a menține femeile subordonate bărbaților.**

Cu alte cuvinte, actele de violență împotriva femeilor și fetelor sunt atât o expresie, cât și o **modalitate de creștere a dominației masculine** nu numai asupra femeilor și fetelor individuale, ci și **asupra femeilor în ansamblu.**

Violența are la bază o distribuție **inegală a puterii și o inegalitate structurală** între bărbați și femei.

VBG – COVID-19

Violența față de femei

‘Violența împotriva femeilor reprezintă o **manifestare a relațiilor de putere**, istoric inegale, dintre bărbați și femei, ce s-au soldat cu dominarea și discriminarea de către bărbați a femeilor... iar acea **violență este unul din mecanismele sociale cruciale** prin care femeile sunt forțate într-o poziție subordonată comparativ cu bărbații’

(Declarația ONU cu privire la eliminarea violenței împotriva femeilor, 1993)

Convenția de la Istanbul (2011)

- violența împotriva femeilor este o manifestare a **relațiilor istoric inegale de putere dintre femei și bărbați**, care au condus la dominarea asupra și la discriminarea împotriva femeilor de către bărbați și la împiedicarea avansării depline a femeilor,
- natura structurală a violenței împotriva femeilor este violentă în bază de gen, iar violența împotriva femeilor este unul dintre mecanismele sociale cruciale, prin care femeile sunt fortate într-o poziție subordonată comparativ cu bărbații,

- Violența împotriva femeilor fiind înrădăcinată în puterea inegală între femei și bărbați, predispune în plan social bariere instituționale pentru femei la un acces mai redus decât bărbații la resurse, cum ar fi bani sau informații, și nu pot avea libertatea de a lua decizii pentru ele înșiși atât în context de politici publice cât și în plan privat; femeile pot fi învinuite și stigmatizate pentru violență și se pot simți rușinate și cu nivel de stimă de sine scăzută (*A clinical handbook. WHO, UNWomen, UNFPA, 2014*)

Comparația a indicatorilor-cheie dintre Studiul național Republicii Moldova (2011-2012) și Sondajul realizat de OSCE (2018)

Indicator	Studiul Național al R.Moldova:% femeilor cu vârste cuprinse între 15-65 de ani care au avut vreodată partener	Studiul realizat de OSCE:% femeilor cu vârste cuprinse între 18-75 de ani care au avut vreodată partener
IPV (psihologică, fizică sau sexuală) de la vârsta de 15 ani	63,4	73
IPV (psihologică, fizică sau sexuală) în cele 12 luni anterioare studiului	26,8	25
Violența psihologică din partea partenerului intim de la vârsta de 15 ani	60	71
Violența psihologică din partea partenerului intim în cele 12 luni anterioare studiului	25,7	23
Violența fizică din partea partenerului intim de la vârsta de 15 ani	40	33
Violența fizică din partea partenerului intim în cele 12 luni anterioare studiului	9	9
Violența sexuală din partea partenerului intim de la vârsta de 15 ani	19	9
Violența sexuală din partea partenerului intim în cele 12 luni anterioare studiului	4	2

17%

Aproape una din cinci femei cu vârstă de 18-74 ani indică faptul că au suferit de violență fizică și / sau sexuală de către un non-partener începând de la vârsta de 15 ani.

34%

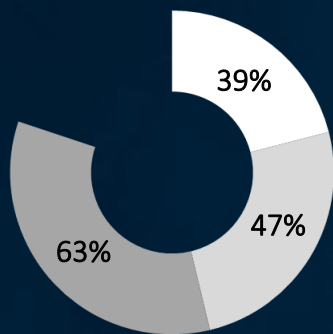
Una din trei femei cu vârsta de 18-74 ani care au avut un partener indică că a fost supusă violenței fizice și sexuale de către un partener intim.

71%

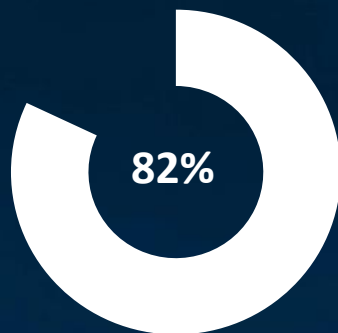
Violența psihologică din partea unui partener a afectat mai mult de șapte din zece femei cu vârsta cuprinsă între 18-74 ani

49%

Aproape jumătate din femei cu vârsta între 18-74 ani au fost supuse hărțuirii sexuale începând cu vârsta de 15 ani.

Aproape 4/10 de femei indică faptul că cel mai grav incident de violență produs de către partenerul actual a rezulta cu o traumă fizică (39%), crescând la jumătate pentru cele care au suferit de violență din partea unui non-partener (47%) și aproape două treimi dintre cele care au suferit de violență din partea partenerului anterior. (63%).

Patru din cinci femei ce au suferit de violență fizică și/sau sexuală din partea unui partener (82%) au dezvoltat o stare psihologică pe termen lung ca răspuns la cel mai grav incident suferit de către acestea.

Doar în jur de una din zece victime (11%) au raportat poliției cele mai grave incidente de violență aplicate de către partenerii acestora.

Teorii explicative

- **Teoriile biologice** (de ex. teoriile care au susținut natura instinctuală/ hormonală a agresivității masculine etc)
- **Teoriile psihologice** (de ex. teoria cu referire la agresivitatea bărbaților bazată pe psihopatologie; teoria frustrării/geloziei etc.)
- **Teoriile sociale** (de ex. teoria “comportamentul învățat”, teoria “neputință învățată”, teoria precum că violența este rezultatul pierderii controlului etc...)
- **Abordări feministe** (de ex. bărbații abordați ca agresori/ nu se acceptă servicii / alocarea banilor pu abuzatori etc.)

Tăcerea din ochi

Video

<https://www.youtube.com/watch?v=fKmuUDQdcXc>

LEGISLAȚIA

Instrumente legale

- Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW, 1979) și
- Recomandările Comitetului CEDAW (19)
- Declarația și Platforma de la Beijing (1995)
- Rezoluția 1325 a CS al ONU privind femeile, pacea și securitatea (2000)
- Convenția Consiliului Europei privind Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței Domestice (2011) ș.a.

Legislația în domeniul VBG/VÎF

- Legea Nr. 45 privind prevenirea și combaterea violenței în familie, adoptată la 01.03.2007 în vigoare din 18.09.2008;
- Strategia națională de prevenire și combatere a violenței față de femei și a violenței în familie pe anii 2018-2023 și Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea acesteia
- Codul penal - Art. 201¹ Cod penal
- Programul național de implementare a Rezoluției 1325 a CS al ONU privind femeile, pacea și securitatea pentru anii 2018-2021 ș.a

Aspectele de gen a fenomenului violenței în familie

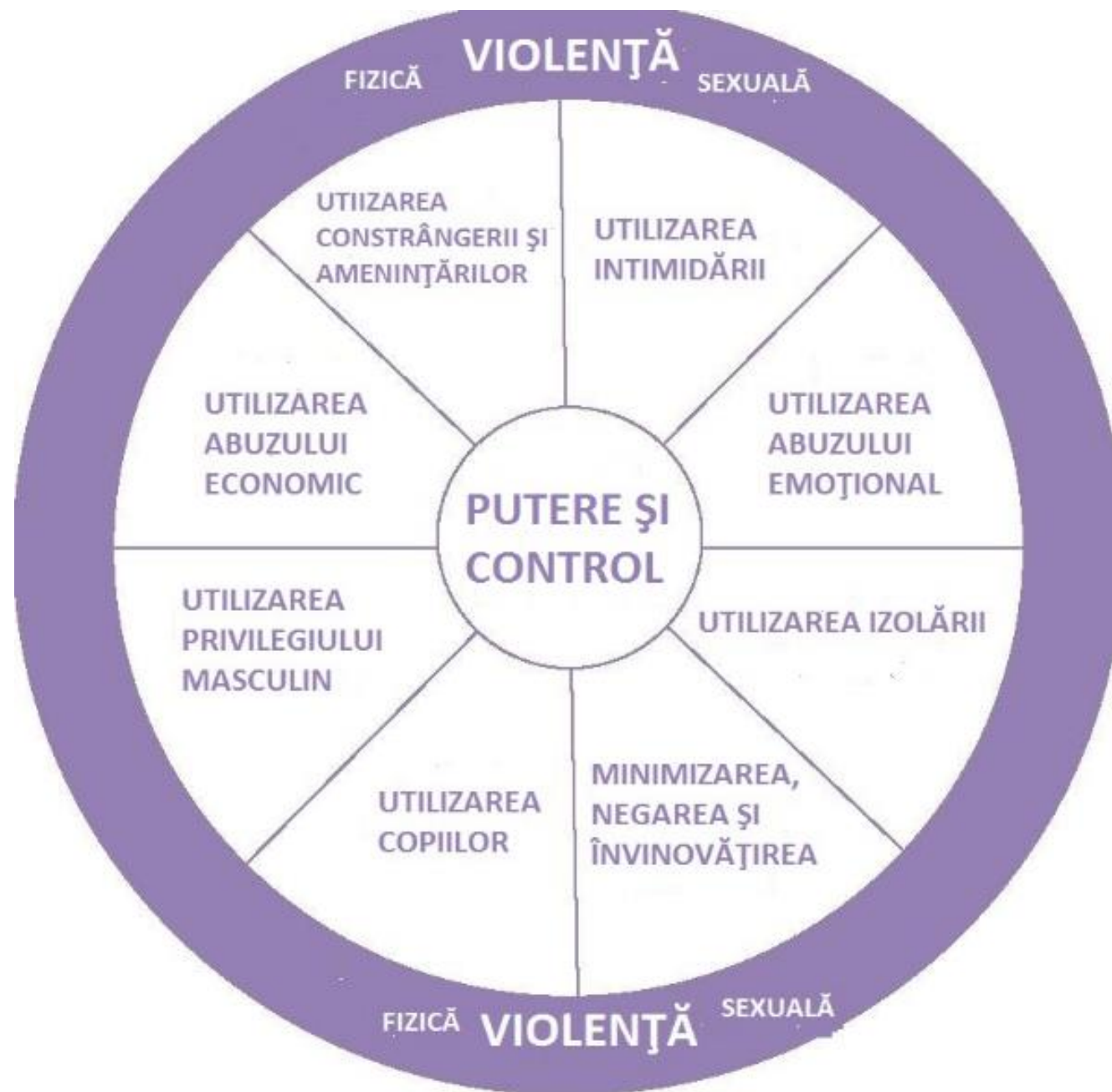
- ✓ Manifestări ale VF au loc indiferent de etnie, mediul cultural și religios, situația economică, nivelul de educație etc. VF se răsfrânge atât asupra femeilor, cât și asupra bărbaților. Însă majoritatea acțiunilor de VF sunt întreprinse de bărbați împotriva femeilor.
- ✓ Femeile, în comparație cu bărbații, mai des sunt supuse VF pe parcursul vieții; mai des devin obiectul victimizării repetate; mult mai frecvent suferă de leziuni corporale și au nevoie de asistență medicală; mai des sunt amenințate.
- ✓ În plan practic, consecințele VF asupra modului de trai, a situației financiare și a educației copiilor sunt mai serioase pentru femei comparativ cu bărbații.

DEFINIREA NOȚIUNII DE VIOLENȚĂ ÎN FAMILIE

Violență în familie

Orice acțiune sau inacțiune intenționată, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alți membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum și contra proprietății comune sau personale

(Legea nr.45 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 1 martie 2007)

MULȚUMESC!
valbodrug@mail.ru